

INFORMACJA O YACHU PASZKIEWICZU

oprac. redakcyjne na podstawie korespondencji mailowej z artystą

Yach Paszkiewicz (ur. 4 września 1958 r). W okresie studiów, jeszcze jako student Wydziału Sztuk Pięknych w Toruniu, w lecie 1983 roku, (przyjażniąc się z Andrzejem Kirko - poetą-dyrektorem ośrodka kultury w Złocieńcu i współorganizatorem głośnego pleneru nad jeziorem Drawskim *Performance Polski* organizowanego przez BWA w Koszalinie, którego kuratorem była Ewa Kowalska) poznaje Józefa Robakowskiego i plejadę łódzkich artystów związanych z tzw. Łódzkim Ruchem Progresywnym. Poznaje historię Grupy 61 i artystów kina eksperymentalnego, instalacji video, performance, w tym między innymi Andrzeja Paruzela, Andrzeja Dudka-Dürera (*Wrocław-Cały, świat-mail-art*), Antoniego Mikołajczyka. Pomaga w dokumentacjach video performerowi z Krakowa, Władysławowi Kazimierczakowi. W Koszalinie występuje w performance Fredy Ojdy, podczas wystawy poplenerowej wspomnianego *Performance Polski*. Korespondując z Dudkiem-Dürerem wchodzi w świat Sztuki Poczty, realizując swoje 2 autorskie projekty w sieci: *One Minute Life* (1984) - akcja zrealizowana przez ok. 40 artystów z całego świata. Mieli oni zdokumentować swoją 1 minutę życia zrealizowaną o tej samej porze, o 12.00 czasu Greenwich oraz projekt *Babel Now* (1985), którego inspiracją miała być biblijna wieża Babel.

Poprzez sztukę poczty poznaje polskich kreatorów tego ruchu: Pawła Petasza z Elbląga i Schultza z Łądka Zdroju, a także Łódź Kaliską, która na kanwie Mail Artu, realizuje swój wydawniczy projekt *Kultura Zrzuty*. Wyjazdy z Toruniado Łodzi, do Józefa Robakowskiego, to poznanie prac videoartu tych rodzimych, jak również światowych, międzynarodowego ruchu artystów videoartu *Infermental*. Małgosia Potocka i Józef Robakowski byli wówczas "skrzynką polską" tego ruchu. W ich mieszkaniu można było oglądać te prace, ale także w ramach Niemego Kina na Strychu Łodzi Kaliskiej na Piotrkowskiej. To właśnie w Łodzi pierwszy raz zobaczył prace Zbiga Rybczyńskiego, z okresu amerykańskiego, przegrywane z vhs na vhs *Schody*, czy wczesne filmy: *Media; Radziecki kosmonauta*; itd. Potem oczywiście *Orkiestra*. W Toruniu na Wydziale Sztuk Pięknych, Yach Paszkiewicz prowadził studencką Galerię S, zajmował się Mail Artem - wystawa *4xMail-Art* w Galerii S.

Praca magisterska u prof. Marcinkiewicza pt. *Mail-Art sens i wartości* 1987, dyplom na Wydziale Sztuk Pięknych UMK w Toruniu, wyróżnienie za najlepszy dyplom (grafika) oraz udział w wystawie *Dyplom '87* w Zachęcie w Warszawie. 1987 zostaje asystentem w Zakładzie Kształtowania Form Przestrzeni u prof. Romualda Drzewieckiego, prowadzi wykłady i zajęcia z fotografii artystycznej, krótkiej formy video, jako absolwenci Wydziału Sztuk Pięknych: Yach Paszkiewicz, (tak adresował listy w ruchu mail-art-*Yach*), Andrzej Wąsik (malarstwo- dyplom w pracowni Janusza Kaczmarskiego, ojca słynnego barda), Bombela Ewa Zakrzewska-Kuich (grafika-projektowanie ubiorów), Dorota Podlaska (malarstwo-ubiór) i absolwent ASP w Gdańsku Andrzej Kuich (grafika, performance, związany z Witosławem Czerwonką, Grzegorzem Klamanem i Wojtkiem Zamiarą), stworzyli Grupę Artystyczną Yach Film. Mając korzenie w Bydgoszczy-pracownie-mieszkania, a niektórzy pracowali na macierzystych uczelniach.

1989 Grupa Artystyczna Yach Film organizuje Festiwal Yach-Filmu w Bydgoszczy i symultanicznie w innych miastach pokazując wyłącznie swoje własne filmy artystyczne przypominające wideoklipy. Grupa Yach Film bierze udział w Arsenale, Lochach Manhattanu, WRO-89, i innych wydarzeniach artystycznych końca lat osiemdziesiątych. Po rozpadzie grupy w 1990 Paszkiewicz wyjeżdża do Gdańska tworząc tam pierwsze profesjonalne wideoklipy dla grup muzycznych gdańskiej sceny alternatywnej, oraz zaczyna współpracę z Programem 2 TVP i TVP Gdańsk. Obfituje to w nowatorskie programy muzyczne i dziesiątki zrealizowanych do telewizji wideoklipów, rozpoczyna współpracę z Walterem Chełstowskim i Jerzym Owsakiem przy oprawie graficznej festiwalu Jarocin, później tworzy pierwszą animowaną czołówkę ogólnopolskiej audycji informacyjnej *TELEEXPRES* i oprawia animacjami program *Róbta co chceta*.

W 1993 roku otrzymuje nagrodę *Bursztynowy Ekran* za najlepszy polski teledysk do utworu grupy No Limits pt. *Stay on the river bank* na Międzynarodowym Festiwalu Piosenki w Sopocie. W tymże roku zaczyna realizować program telewizyjny *Lalamido* oraz współpracuje z *Art Nocą czyli*

pasmem multimedialnym Marcina K. nocnym programem telewizyjnym Dwójki razem z przyszłą żoną Magdaleną inicjuje pierwszy festiwal polskich wideoklipów Yach-Film i do dnia dzisiejszego przewodniczy jurorom już 15 edycji, jak i pełni zaszczyt dyrektora artystycznego festiwalu.

W 1994 roku realizuje wspólnie z Jerzym Owsakiem Film dokumentalny dla TVP 2 o festiwalu Woodstock w Stanach Zjednoczonych, a w 2003 roku razem z Jerzym Owsakiem realizuje film pełnoekranowy *Przystanek Woodstock-Najgłośniejszy Film Polski*, prezentowany m.in. jako pokaz specjalny na Festiwalu Camerimage w Łodzi i Festiwalu Filmów Fabularnych w Gdyni.

Wcześniej w 1997 roku na Wydziale Sztuk Pięknych UMK w Toruniu organizuje, pod okiem profesora Romualda Drzewieckiego, pierwszą w Polsce komputerowo cyfrową pracownię multimedialną. Zakład Kształtowania Form Przestrzennych zmienia nazwę na Zakład Intermediów. Tam też prowadzi zajęcia z krótkich form video w 1998 roku otwiera przewód I stopnia w Łódzkiej Szkole Filmowej. W 1995 roku wręcza pierwszą nagrodę *Fryderyka* za najlepszy polski wideoklip roku, realizuje też przez 3 lata progresywny program muzyczny *Drgawy*, w którym prezentowana jest muzyka niekomercyjna.

W 1998 roku realizuje film artystyczny *Apocalipsis permutation 8* z muzyką Czesława Minkusa, film jest pokazywany przez Telewizję Polska na wielu międzynarodowych festiwalach.

W 1999 roku, za sprawą działalności w zakresie upowszechniania i promocji nowej formy artystycznej wypowiedzi, Festiwal Yach-Film przyczynił się do trwałego wpisania teledysku na listę aktywności artystycznych Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W 2002 roku internauci wybierają wideoklip zespołu KULT pt. 44-89 autorstwa Yacha Paszkiewicza jako najlepszy klip polski lat 90-tych.

Dorobek Yacha Paszkiewicza to kilkanaście filmów dokumentalnych, kilkaset cyklicznych programów telewizyjnych, kilkadziesiąt czołówek animacji telewizyjnych oraz około 400 wideoklipów m.in. De Mono, Kult, Kazik, Apteka, Golden Life, Hey, Budka Suflera, Big Day, DiM, Formacja Nieżywych Schabuff, Bielizna, Big Cyc, Czarno Czarni, Oczi Czarne, Majka Jeżowska, Rudi Schubert, Maleńczuk&Waglewski, Waglewski Fisz Emade, itd. W 2006 roku powołuje w Gdańsku swoją autorską szkołę wideoklipu.

Obecnie prowadzi zajęcia z 40 studentami w 2 grupach, przekazując doświadczenie i wiedzę twórczą tejsze formy artystycznej.

W 2007 zostaje Dyrektorem Artystycznym kanału telewizyjnego OTV na platformie N ITI Grupa Yach Film szerzej zprezentowała się w roku 88 na wystawie na *Wyspie Spichrzów* w Gdańsku *Teraz jest Teraz*, którą robił Grzegorz Klamann, a potem na *Lochach Manhattanu* Józefa Robakowskiego, na *Arsenale* w Warszawie, i zorganizowała parę wystaw osobnych w Galerii 85 w Bydgoszczy, w Domku Kata w Koszalinie, na Famie w Świnoujściu, przyjechała dzień spóźniona na 1 WRO w grudniu 1989 roku.

Rysiek Kluszczyński pokazywał filmy Grupy Yach Film szerzej za granicą, a największym wydarzeniem w 1989 roku był Festiwal Yach Filmu z rozdaniem nagród w kształcie litery Y, który był manifestacją-happeningiem grupy, symultanicznym pokazem filmów w galeriach bydgoskich, wykorzystującym media radio i prasę w celu nagłośnienia 1 festiwalu, byli zaproszeni krytycy sztuki i dziennikarze. Jola Ciesielska prowadziła galę w mieszkaniu Kuicha, a Józek Robakowski i Andrzej Paruzel byli krytykami. Co do Paruzela, to w tymże roku 1989 Yach Paszkiewicz i Dorota Podlaska współpracowali z nim przy tworzeniu łódzkiego projektu *Hotel Sztuki*, jak też realizowali z Paruzelem film *Na Wenecji Bydgoskiej-Wenecje Europy*. W 1990 Kuichy wyemigrowali do Kolonii, Wąsik i Podlaska zajęli się malarstwem, Paszkiewicz Gdańska i tam już zawodowo zaczął robić teledyski, a na kanwie Festiwalu pierwotnego, jakim był Festiwal Yach Filmu z 1989 roku, stworzył z jego obecną żoną Festiwal Polskich Wideoklipów Yach Film. Trzeba dodać też o przenikaniu się tradycji videoartu i wczesnych spontanicznych programów telewizyjnych. Takim miejscem był stworzony program *La La Mi Do*, do którego zaproszono twórców gdańskiego ToT Artu w osobie Pawła Konnaka i Darka Brzuski Brzuskiwicza i Paulusa Mazura, potem dołączył Krzysztof Skiba, znany z łódzkiej pomarańczowej alternatywy. Tak powstał artystowski program telewizyjny, który później skomercjalizował się do kabaretu *Lalamido nocą*.

Pierwsze *Lalamido* i niektóre YachFilmowe produkcje z 1988 roku znajdziesz na moim Youtubowym profilu: <http://www.youtube.com/user/YachFilm>

La La Mi Do CZYLI PORYKIWANIA SZARPIDRUTÓW - fragmenty kultowego programu telewizyjnego, autorami programu byli Beata Dunajewska, Madzia Kunicka i Yach Paszkiewicz, prezenterami: Paweł "Konjo" Konnak i Mariusz Pucyło, później dołączył Krzysztof Skiba, współpraca Viganna Papina, Wiesia Warszawska, oprawa graficzna Yach Paszkiewicz - Yach Film, komiks-Paulus, haiku-Dariusz Brzóska Brzósiewicz, oprawa muzyczna Jarogniew Milewski-Grzegorz Zając, zdjęcia Robert Sojka, , producent telewizyjny: Maciej Grzywaczewski AF Profilm Gdańsk, program ten powstał w 1991 roku, jako wakacyjny cotygodniowy magazyn muzyczny dla młodzieży w Programie Drugim TVP, a po wakacjach na trwale pozostał na antenie Dwójki.

Po dwóch latach nadawania z zespołu realizatorskiego odeszli Magda i Yach (Yach Film). Program w następnych latach stał się miesięcznikiem, a następnie zmienił nazwę na *Lalamido nocą*, a charakter programu zmienił się w autorski kabaret Konja i Skiby. *Lalamido* zniknęło z anteny TVP w 1999 roku.